

BEEFEATER
BEEFEATER
Den tørreste av de tørre... et eksklusivt merke som favoriseres av kresne mennesker verden over.
BEEFEATER GIN
DISTILLED FROM GRAIN IN LONDON SINCE 1820

Skiftende skydekke. (Se siste side).

Aftenposten

Morgennummer kr. 1.00. Torsdag 24. juli 1969. Uke 30. 110. årgang. Nr. 333.

L.HAAK & CO OSLO 6 Tlf. 675180
SECO BERGBOR
FORSKNING KONTROLL KVALITET

Partiene fikk inn vel 14,5 millioner i 1967

Parti-regnskapstall offentliggjøres nå i den avgitte utvalginnstilling. De sju landsomfattende politiske partier hadde i 1967 samlet et overskudd på anslagsvis en million kroner. Partiene har oppgitt regnskapstall til det utvalg som har utredet og nå avgitt innstilling om øket statsstøtte til deres virksomhet, og det er stort sett tall som tidligere ikke har vært offentliggjort. De samme partier, de seks som er representert på Stortinget og Kommunistpartiet, hadde i 1967 samlet omkring 14,7 mill. kr. i inntekter og ca. 13,5 mill. kr. i utgifter. Inntektene bestod vesentlig av midler som ble skaffet til veie i form av kontingent, bidrag, støtteaksjoner og innsamlinger, materiellsalg og lotterier.

De forlot hus og hjem i Nordland

45 familier fra Vesterålen til Svelvik

Siden 1961 har 45 familier i Nordland, de fleste på Eidet i Bo i Vesterålen, reist fra sine hjemsteder til Svelvik i Vestfold, hvor mange av dem jobber på en papirfabrikk. De fleste var fiskere og småbrukere. De 45 nordlandsfamilier reiste fra gård og grunn for å kunne bo mer sentralt, for å få en sikrere arbeidsinntekt og for å slippe sesongarbeidet langt til havs. Men det er ikke alle som trives med skiftarbeide heller. Flere ville nok ha reist hjem igjen, hvis arbeidsmulighetene i Nordland hadde vært bedre. Se side 7.

Arbeiderpartiet og Kommunistpartiet opplyste å ha oppnådd noenlunde regnskapsbalanse i 1967. For de øvrige partiers vedkommende varierte underskuddene fra vel 170 000 kroner til 27 000 kroner. Utvalget opplyser i sammenheng med sin innstilling at der idag er 11 registrerte partier i Norge. Det er Arbeiderpartiet, Frihetsvernet, Høyre, Kristelig Folkeparti, Norges Demokratiske Parti, Norges Kommunistiske Parti, Norsk Sosialdemokratiske Parti, Opplands Radikale Folkeparti og Venstre, Senterpartiet, Sosialistisk Folkeparti og Venstre. Imidlertid kan bare sju av dem betegnes som landsomfattende, nemlig de seks stortingspartier og Kommunistpartiet.

Disse partiets sentrale ledere hadde i 1967 utgifter fordeit slik: Høyre vel 2,8 mill. kroner, Kristelig Folkeparti vel 290 000 kroner, Ven-

Fortsett nest siste side (3)

Sne på Galdhøpiggen

Sommer-Norge har mangt å by på, fra Sørland og badeliv til snevær i fjellet. Dette bildet er tatt ved Galdhøpiggen, og her er det lite som tyder på at vi befinner oss i juli måned. Skal man opp på Norges høyeste topp, bør man ta med seg fullt vinterutstyr.

Rikshospitalet får grunn til fremtidige utvidelser

Efter en lang og omstendelig behandling i kommunale organer vil formidlingskapet i Oslo i sitt første

Fortsett nest siste side (5)

Legesituasjonen i Syd- og Midt-Troms forverret

Fra Aftenpostens korrespondent Harstad, 23. juli. Legesituasjonen i Syd- og Midt-Troms forverret seg betraktelig fra mandag da distriktslegen i Tranøy sluttet i sin stilling. Distriktslegen bestyrtet nemlig også Bjarkøy legedistrikt som i ganske lang tid har vært uten distriktslege. For tiden var også Dyrøy kommune uten distriktslege ved siden av at legen i Gratangen nylig er ansatt i ny stilling sydpå. Sistnevnte vil imidlertid få vikar ut dette år, forteller fylkeslege Bjarne Magnus Holm til bladet Nordlys. Når det gjelder Bjarkøy kommune vil dette legedistrikt bli betjent av distriktslegen i Sorreisa

Fortsett nest siste side (1)

Sovjetisk atomverk til Finland

Atomkraftverket legges trolig til byen Loviisa

Fra Aftenpostens korrespondent PER EGIL HEGGE, Moskva, 23. juli.

Efter finsk-sovjetiske forhandlinger på ministerplanet er det nå i realiteten avgjort at Sovjet skal bygge det første atomkraftverk i Finland. Under ledelse av handels- og industriminister Väinö Leskinen har en finsk regjeringsdelegasjon i samarbeide med en sovjetisk delegasjon utarbeidet en pro-

tokoll som overfor den finske og sovjetiske regjering anbefaler at det innen seks uker blir undertegnet en kontrakt med Sovjet om bygging av et atomkraftverk. Kraftverket skal etter alt å dømme ligge i byen Loviisa i det sydlige Finland. Det vil få en effekt på omtrent 440 megawatt eller omtrent som

Fortsett nest siste side (4)

Traktaten om Norden tar spesielt hensyn til EEC

Embedsmennenes traktatutkast - en ti-årig kontrakt om samarbeide

Det nordiske embedsmannsutvalgs utkast til traktat om en utvidelse av det nordiske samarbeide er en kontrakt som skal gjelde for ti år av gangen. Helt spesielle hensyn er imidlertid tatt når det gjelder forholdet til Fellesmarkedet. Under de nordiske embedsmenns arbeide med traktaten har det hele ti-

den vært forutsetningen at det nordiske samarbeide skal utføres slik at det letter de fire lands deltakelse i eller samarbeide med et utvidet europeisk marked. Dette er det tatt hensyn til i samarbeidstraktatens oppsigelsesklausul. Her gis det adgang for det land som går inn i forhandlinger med EEC til

å si opp traktaten på 12 måneder. Dette er imidlertid en siste utvei. I første omgang skal det foretas en undersøkelse av hvilke endringer i traktaten som blir nødvendige som følge av at flere av landene forer forhandlinger med EEC. Dersom man finner at det er behov for revisjon av traktaten skal det oppnås forhandlinger om dette med sikte på å bevare mest mulig av det traktatfestede nordiske samarbeide.

I tilknytning til embedsmennenes avsluttende forhandlinger i Vedbek utenfor København i forrige uke, ble det i Aftenposten redegjort ut-

Fortsett nest siste side (9)

Kurs på svensk skillemynt kan ikke forlanges

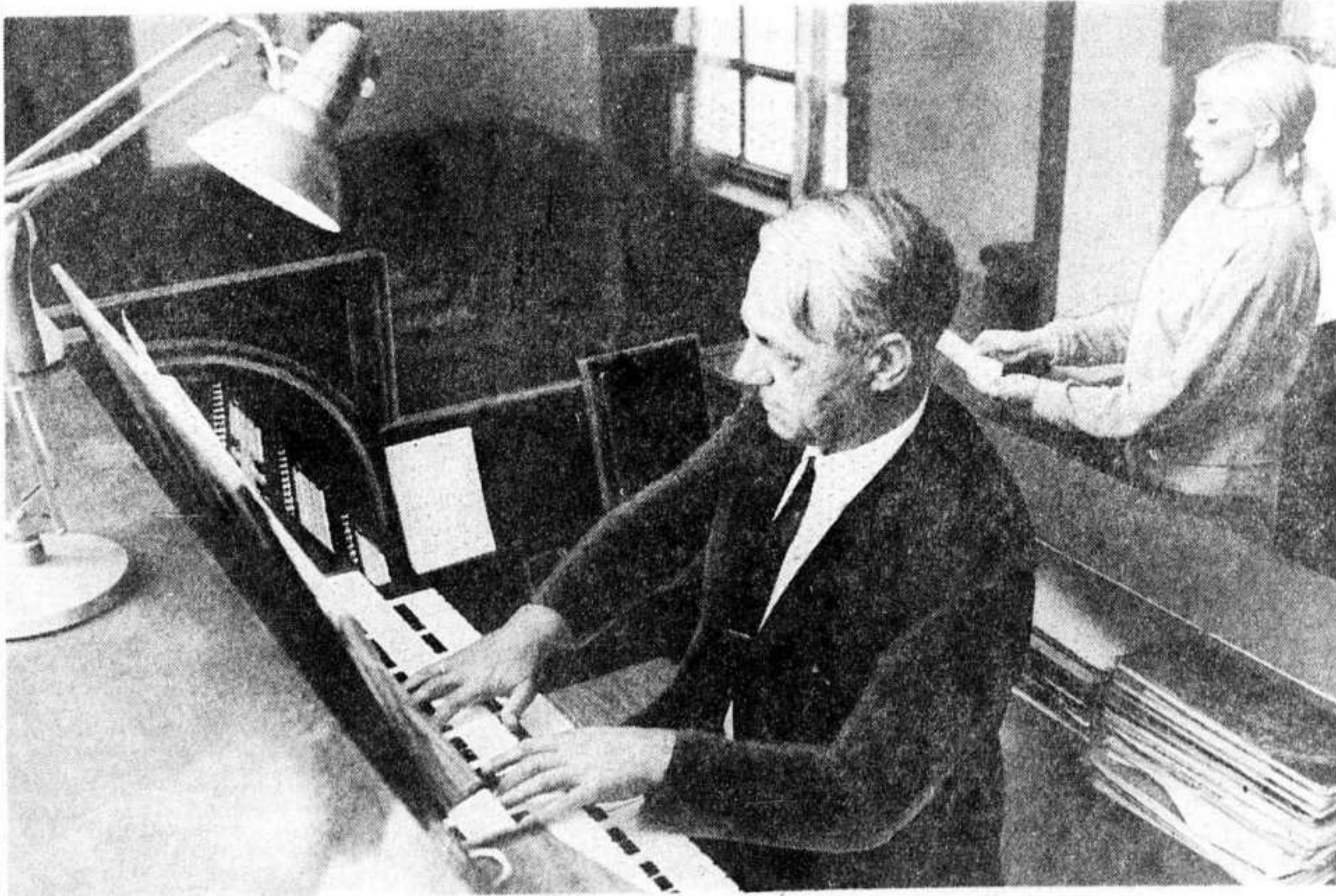
Svenske turister - eller andre med svenske penger - kan ikke vente å få kurs på skillemynt, hverken på trikker, busser eller i forretninger, sier kontorsjef Odd Fredriksen i Norges Bank til NTB. - Det er bare bankene som har plikt til å gi kurs på svensk valuta, og selv de gir ikke mer enn 1,25 i norske kroner for svenske enkroner. For mindre skillemynt har heller ikke bankene plikt til å gi kurs, og publikum kan da selvsagt ikke forlange kurs på svensk skillemynt i butikker og på offentlige kommunikasjonsmidler, sier kontorsjef Fredriksen. For sædler stiller det seg noe anderledes, men heller ikke for fem- og tikronesedler kan man forlange å få full kurs på slike steder.

Ekstraordinært lagmannsting for Betongbyggsaken

Straffesaken mot tidligere direktør i Betongbygg A/S, sivilingeniør Alf Prytz Sorvig kommer opp til fornyet behandling i lagmannsting på ekstraordinært lagmannsting i Kristiansand til høsten, opplyser avisen Sorlandet.

Som kjent ble direktør Sorvig i Kristiansand byrett kjent skyldig efter praktisk talt samtlige tiltalens punkter, og han ble dømt til to års betinget fengsel og til å betale en erstatning på ca. 3,1 millioner kroner. Direktør Sorvig har imidlertid begjært saken opp til ny behandling i lagmannsting, og begjæringen er tatt til følge av kjerremålsutvalget. Riksadvokat L. J. Dorenefeldt sier til Sorlandet at det er naturlig at en så omfattende sak som Betongbygg-saken blir behandlet utenfor tur. Det er første gang på 15 år at det har vært ekstraordinært lagmannsting i Agder lagdomene.

Komponisten på Okkenhaug gård

Organist Paul Okkenhaug med solist, Astrid Nilsen, i Levanger kirke.

Lysfenomener på Månen er vanlig, over 600 iaktatt

Romobservatoriet i Bochum registrerte lørdag en eller annen form for aktivitet på Månen, et lysglimt som varte i ca. fem sekunder. NASA kunne be-

Fortsett nest siste side (2)

få forstand av. Men Okkenhaug er en beskjeden mann, snakker helst om andre, og må presses til å fortelle litt om seg selv og sine mange aktiviteter. Vår medarbeider Øyvind Thorsen har hatt samtaler med Okkenhaug. Se side 4.

(Foto: Bjørn Finstad.)

Politimesteren i Trondheim: Politiburde rykket ut

- Det skyldes efter mitt skjønn en feilbedømmelse av situasjonen fra vakthavende betjent på kriminalavdelingen, at

Fortsett nest siste side (6)

Over 15000 boliger er fullført hittil i år

3500 i juni, mot 2985 i juni i fjor

I juni ble det igangsatt arbeide med 3202 leiligheter og fullført 3500 leiligheter, viser Statistisk Sentralbyrås siste byggearealstatistikk. Tallene for juni ifjor var 3507 og 2985. I perioden januar - juni 1969 ble

igangsatt arbeide med 15211 leiligheter, og det samme antall leiligheter ble fullført.

Dette er henholdsvis 2726 og 393 flere enn i januar - juni 1968. Ved utgangen av juni var det under arbeide 29011 leiligheter, eller 872 færre enn ved utgangen av juni ifjor.

For andre bygg enn boliger og landbruksbygg ble det i juni 1969 registrert igangssettelse av bygg på ialt 167 000 kvadratmeter gulvflate (23 pst. mer enn i juni 1968), mens det ble fullført 140 000 kvm gulvflate (40 pst. mere enn i samme måned ifjor). I perioden januar - juni 1969 ble igangsatt arbeide med 1 021 000 kvm gulvflate (22 pst. mere enn i januar - juni 1968), mens det ble fullført 858 000 kvm. gulvflate (4 pst. mere enn i januar - juni ifjor). Ved utgangen av juni var det under arbeide 2 548 000 kvm gulvflate, eller 10 pst. mindre enn på samme tid ifjor.

Storslått velkomst for Apollo

En storslått velkomst forberedes nå for de tre manøferne i Apollo 11 som ikveld lander i Stillehavet, og det er godt mulig at de tre vil finne Amerikas velkomst mer anstrengende enn landingen på Månen, skriver Aftenpostens New York-korrespondent, Trygve Ramberg. De tre skal - efterat deres karantenetid er over - hyldes fra kyst til kyst på det amerikanske kontinent. Den 13. august skal de først hyldes i New York, derefter i Chicago og til slutt i Los Angeles. Det er ventet at hundretusener av mennesker vil møte frem for å se de først som har vært på Månen. (Se side 6)

Originalbrev fra H. C. Andersen i Elverum bibliotek

Elverum, 23. juli. (NTB) Et originalbrev fra eventyrdikteren H. C. Andersen, og et fra den danske fysiker H. C. Orsted, ble tirsdag funnet under gjennomgjørelse av Helge Væringsaasens bok-

Fortsett nest siste side (7)

VG
Gjør mest

Min mening:

Athen — eller ikke?

Av H. O. Christophersen

Efter Norges Idrettsforbunds Athen-vedtak er EM-saken lagt i den enkelte idrettsmanns hender. A domme etter en enquête Verdens Gang nylig foretok, hersker det hos kandidatene ikke liten forvirring. Dette måtte ventes i en tid da de fleste saker avgjøres for den enkelte, ikke av ham. — Er vi i etterhånden blitt avvennet med å handle på eget ansvar?

Det spørsmål som foreligger, er ikke av politisk art. Det har — eller kan få — en politisk side, men det er ikke hovedsaken. Den enkelte moter ikke sitt ansvar ved å si at han ikke vil blande idrett og politikk. En slik sammenblanding vil forøvrig allikevel finne sted, uten hensyn til den enkeltes holdning.

Det er heller ikke her i første rekke spørsmål om demonstrasjon eller manifestasjon. Man kan ikke skyve ansvaret fra seg ved simpelt hen å si at det har ingen hensikt å holde seg borte da det knapt blir lagt merke til. Dersom alle idrettsmenn fra alle politisk frie land bortsett Athen ville det ha hatt en enorm slagkraft. Men noe slikt kommer ikke nå på tale, og det er nå hver norsk kandidat må avgjøre saken selv.

Det spørsmål som foreligger, er av moralsk art, og moral er noe som i eminent forstand angår den enkelte. Spørsmålet bør derfor avgjøres uten at det skjules til virkningene.

Det er mange ting vi gjør fordi vi intuitivt erkjenner at det er riktig å handle slik. Ofte føler vi at vi må handle stikk imot konsekvensene, ja, i strid med den såkalte «sunne fornuft».

Den enkelte idrettsmann må derfor spørre seg selv: Er det forenlig med min samvittighet at jeg under de foreliggende omstendigheter deltar i det stevne et her gjelder?

Nå kan man med god grunn si at den enkeltes samvittighet er en usikker basis å bygge på. Vi minnes Holbergs ord, at man ikke en slik sak kan «domme efter en Føgeds Samvittighet».

Den som under personlig ansvar skal fatte en avgjørende beslutning, må naturligvis bringe sin samvittighet under fornuftens tukt. Han bør lytte til de råd han får. Han

Vil De ha sol og varme hver dag og bo nær stranden ved Middelhavet

Hotell som ligger nær stranden begynner å bli vanskelig å skaffe i juli og august. Men Informa Solreiser kan forisalt tilby Dem noen gode hotell som ligger direkte til herlig badestrand og blått Middelhav. Vi nevner blant annet:

- MALLORCA**
Arenal Niagara priser fra kr. 995,—
 - SPANIA**
Toss de Mar Casa Edvardo priser fra kr. 745,—
Torremolinos Amaraqua priser fra kr. 995,—
 - ITALIA**
Caltolica Orchidea priser fra kr. 695,—
 - TUNIS**
Hammamet Hotel Tanit priser fra kr. 945,—
- Benytt Dem av mulighetene for å få badeferie i sol og varme mens det ennå er plasser på hotellene som ligger direkte ved sjøen. Dessuten:
- Spesialtilbud:**
MALLORCA
26/7 pensjon Kr. 645,—
 - COSTA DEL SOL**
27/7 pensjon Kr. 895,—
- Ring eller besøk Deres reisbyrå i dag.

Paul Okkenhaug - gårdbrukeren som ble komponist og organist på overtid

Komponist Paul Okkenhaug utenfor «komponisthytta» hvor Jakob Weidemann og Louis Kvalstad fant noe de var på letting etter. (Foto: Oyvind Thorsen.)

Fra Aftenpostens medarbeider, OYVIND THORSEN
Okkenhaug i juli.

Gårdbruker står det i telefonkatalogen. Gårdbruker Paul Okkenhaug. Vi spur drosjesjåføren på vei opp til gården, som ligger i grenda Okkenhaug i Leivanger kommune. Jeg trodde han var komponist? — Han er mye rart han Okkenhaug, komponist, organist, pianist, bygdehistoriker, folketonesamler og friluftsmann. Men gårdbruker er han ikke, gården har sonnen overtatt.

eller annet bygdefolk. — Du må forresten ta med å Okkenhaug har det absolutte gehor, sier sjåføren på vei ned til bygden. — Jeg plystret aldri når han er i bilen.

— Jeg har alltid hatt en litt beklemt følelse ved å bli titulert komponist, sier Okkenhaug selv. Men han må nå til slutt innromme at han er medlem av komponistforeningen. Han vært det i 30 år. Og når han tenker nærmere etter, har han visst komponert noe også. Gjør det fortaust forresten. — Men, skynder han seg å legge til, det er blitt i det små. Halvt musikk, halvt jordbruk.

Han er lett å snakke med, Okkenhaug. Men han er vanskelig å få hans på. Man skulle nok snakke mer med drosjesjåfører. Etter sterkt påtrykk vedkjener han seg i alle fall «Spillet om Hellig Olav», som blir fremført på Stiklestad, og Leivanger-kantaten», som ble skrevet på Okkenhaug i 1936. Det var den som bragte ham inn i komponistforeningen i 1938. Og endelig de senere verk: «Ouverture for orkester», også det skrevet på bestilling, for Landbruksvecka i Trøndelag i mai i år.

Med hilsen fra Sandvik
En mengde andre komponister og arrangementer har han, om ikke så riktige, så i alle fall arkivert opp på musikkrommet i kårbygningen. — Hvis det ikke er påtrengende, kunne vi godt stikke opp å høre litt. Og vi blir i partitur, gårdbrukeren peker og forklarer. Det er Trondheim Symfoniorkester som spiller. — Et klager, men jeg er ingen modernist, så det er nok ingen «nyheter» De hører.

Nordmann tildelt amerikansk pris på 5000 dollar
Cand.jur. Øystein Tvetter, sekretær hos skole- og sosialrådmannens i Bærum, har fått årets Frances Lehman loeb-pris på 5000 dollar. Prisen utdeles hvert år av American Field Service til en tidligere AFS-stipendiat som «mest effektivt har oppfylt formålene med sitt stipendium i organisasjonen».

Jan Garbarek allikevel til Molde-festivalen

Den norske musiker Jan Garbarek og hans kvartett skal allikevel opptrø ved jazz-festivalen i Molde, etter at det nu er kommet til enighet mellom Molde-festivalens arrangører og Jan Garbarek om honorarspørsmålet.

1955, da han tilbragte et år i Charlotte, Nord-Carolina. Etter å ha tatt juridisk embedseksamen fikk han stipendium av Rotary Foundation Additional Fellowship for internasjonal forståelse, som han benyttet til et års studium av islamsk jus og filosofi ved universitetet i Punjab, Vest-Pakistan.

— Det er i hvert fall såpass at han får O.M. Sandviks samlinger av religiøse folketoner med hilsen og takk for hjelpen. Av de hendelser han har fått fortalt, er det særlig en som gjør et dypt inntrykk: Det var nordsøst 1812. På en husmannsplass var det like for konge og mann sultet ihjel. Husmannen ga seg i vei for å samle bark til brod. Men han måtte gå langt for å komme utenom privat skog, helt ut i almenningen. Der fant han en kjempe av et tre, hogd det og lesset på seg bark. Men for han kom hjem stupte han under boren, død. Fjorten dager senere døde kongen av sult.

— Det var det året man planla et kornet på Okkenhaug. Samtalen går fort bort fra musikk. Komponisten er opptatt av så meget annet. Men det hører også med at han har vært organist i Leivanger kirke siden 1948, at han dirigerer, har hatt tiner på Lærerskolen, og elever i piano. — Jeg kjemper for å tilegne meg nyere orgelmusikk. Har spilt noe i kirken og ble gledelig overrasket over den positive måte det ble tatt imot på.

Weidemann og Kvalstad
Mange kjentfolk har vært innom Okkenhaug gård. Det er ikke uten grunn at det henger mange bilder av Weidemann her. Han malte helse sin debututstilling på gården. — De skulle sett ham stille ut alle rundt på gårdsplassen og solen spille på bildenes ferver. Det var debuten som bragte ham opp på parasset. H11 kom han for første gang som 20-åring. Siden kom han igjen. Man liker seg på Okkenhaug. Det gjorde også lyrikeren og maleren Louis Kvalstad. Han satt her og skrev, hvert år så lenge han levde. — I den bua der borte satt han, Okkenhaug peker mot den lille hytten som folk kaller komponiststua. Men det her Okkenhaug godt av. — Det hadde vært bedre å kalle det atelier eller dikterstue, for både Kvalstad og Weidemann var der borte.

— Axlav Vaa var også innom, på ferie. Og billedhuggeren Tone This-Schjetne, og David Monrad Johansen, Okkenhaugs gode venn og lærerester. Og mange flere. Alle har de etterlatt seg noe på gården, noe utenom de gode minner.

Komponist på overtid
Okkenhaugs far var slåttepelemann, hans morfar bygdehistoriker. Han har en springer etter faren. Den har han arrangert for piano, og Hans Solum har tatt den opp i sitt repertoir.

— Jeg har lyst til å ta fatt på noe som oppnår meg helt, for nå har jeg frihet til å kunne gjøre det. Og tid har han, for han er ingen gammel mann. Bare såvidt 60. Og dessuten ser han mer ut som en idrettsutøver enn en komponist, mange turer i fjellet har han det å takke for. Bra har han det også, de beste arbeidsforhold. Men han savner omgang med kolleger, samt å stikke innom Aulian når orkesteret prøver. Samt enda en ting: — Man burde ha fast arbeidstid. Jeg får se om jeg kan få lagt meg til noen gode vaner.

Okkenhaug kom sent inn i musikken. Men på overtid har han fått utrettet mye. Og skal man få greie på hvor mye, må man snakke med drosjesjåfører

De konservative og demokratiseringen

Av Fridtjof Frank Gundersen

Både Internasjonalt og her hjemme merker vi reaksjoner mot studentopprør og tendenser til å velge midler som bryter de demokratiske spilleregler. I denne situasjon gjør vi klokt i også å notere oss de positive trekk ved samfunnsutviklingen som synes inspirert av de unge intellektuelle. Vi kan glede oss over en levende debatt omkring spørsmålet om universitetenes og forskningsmålsetting — en debatt som de konservative uten hell forsøkte å starte for flere år siden. Demokratiseringen innenfor universiteter og høyskoler har skutt ny fart. Våre høyeste læreanstasjoner ble for fullt og helt styrt av professorer og dosenter som ofte blant sine mange gjøremål ikke lenger har tid til å yde noen vesentlig innsats hverken i undervisning eller forskning. Andre universitetslærere og studenter som jo er de aktive parter i undervisningen er derimot blitt holdt utenfor beslutningsprosessen. Den siste tids mentalitetsfor-

andring har sannsynligvis sammenheng med studentopprørene. Også i de politiske partier synes man å spore en ny utvikling. Det er plutselig blitt liv på nominasjonsmøtene og virkelig debatt på landsmøtene. Partiledelsen makter ikke lenger en friksjonsløs regi av det partipolitiske arbeide. Det er plutselig gått opp for tallfall de mest fremsynte politikere at vår samfunnsutvikling krever et nytt beslutningsmonster. Den økende spenning mellom det enkelte individ og det snart altomfattende samfunnsbyråkrati krever en løsning. Vel så viktig som å treffe de riktige beslutninger på kortest mulig tid, er det å gjøre flest mulig reelt delaktige i selve beslutningsprosessen. Kanskje er den tid heller ikke langt unna da fremsynte menn i næringslivet vil forsøke å jernne den foreldede motsetning mellom arbeide og kapital ved å skape reell medbestemmelse for ansatte helt opp på styreplanet. Forat når de ansatte får fullt ansvar, vil de få det engasjement som er en nødvendig drivkraft i den kunnskapstjenlige som skal til for at de skal forstå bedriftens målsetting og deres egen oppgave innenfor et bedriftsfellesskap som også innebatter aksjonærene. Forst da vil næringslivet menn makte å skape en utvikling på det åndelige plan som kan danne en motvekt mot industrialiseringen og kommersialiseringen av menneskets ytre tilværelse. Forst da vil de gjøre bedriftene til fristende og interessante arbeidsplasser for den kommende generasjon. Undersøkelser i USA viser at det bare er ca. 12 pst. av de universitetsstudierende som har planer om å gå inn i industrien. De antar nemlig at den ikke gir tilstrekkelig tilfredsstillende av de menneskelige og faglige behov, selv om den kan gi de beste økonomiske betingelser.

For meg står det som en vesentlig konservativ oppgave å utnytte den mentale demokratiseringsbølge som er blitt forsterket av radikalt engasjement. Nettopp i dagens situasjon har vi en enestående etasje til å oppnå fornuftige reformer, til å reformere for å bevare. La oss ikke være så opptatt av å bekjempe ekstrete minoriteter at vi glemmer å se alt det positive som har skjedd og som skaper rike muligheter for konkrete og konstruktive fremskritt på det politiske plan. Hvor nodig man enn vil, må vel de konservative innromme at det skal radikale elementer til for å skape såpass røre og bevegelse i tilvante forestillinger at en konservativ reformpolitikk blir mulig. Den konservatives styrke ligger i etter sunt skjønn å kunne si ut det mest verdifulle i den rikholdige radikale meny. Det er i vekselvirkningen mellom den ukritiske og ansvarsløse radikale idérikdom og den våkne konservatives ansvarbevisste praktiske vurdering at varige fremskritt kan oppnås.

Om seksti kampår

Kaptein, senere oberstløytnant, H. Nissen-Drejer, var initiativtager til dannelsen av Hærens fastlente Officerers Landsforening.

Hærens fastlente Officerers Landsforening, som nu er blitt Krigsskoleutdannede Officerers Landsforbund, ble stiftet 15. februar 1909 og har altså passert sin 60-års dag. Generalmajor Odd Lindbäck-Larsen har skrevet foreningens historie under tittelen «Seksti kampår». Forbundet står som utgiver.

Oso Militære Samfund og ganske mange militærforeninger rundt om i landet er adskillig eldre, men de var alle av militærvitenskapelig og selskapskarakter. Initiativet til dannelsen av landsforeningen kom fra Trondheims Militærforening hvor daværende kaptein H. Nissen-Drejer var en drivende kraft. Han gjorde et forsøk på å danne landsforeningen så tidlig som i 1901, men tiden lot ikke til å være moden, selv om det forlenget var dannet ganske mange landsforeninger allerede for århundreskiftet. Den Norske Ingeniørforening stammer således fra 1874, Norges lærerlag og Norsk Lektorlag fra 1882, Den norske lægeforening fra 1886, Norges Underoffisersforening fra 1896 og Presteforeningen fra 1900.

Da Hærens fastlente Officerers Landsforening ble stiftet, var det ikke udelte enighet om saken blant offiserene. Ganske mange følte den gang kravet til lojalitet og disiplin så sterkt at de var i tvil om en slik forening var et egnet redskap til å fremme Forsvarets og stansens interesser. Det ble imidlertid ganske klart at i det moderne organisasjonsmessig som var i sterk utvikling, måtte også offiserene ha et talerør for ikke helt å falle mellom stolene. Den så å si totale oppblussning om Forsvaret som hadde preget perioden 1895-1905, horte nu fortiden til. Et ganske veivisningsrett anti-militært arbeide var i gang, og for bl. a. å motvirke dette ble tidskriftet Vår Hær etablert i 1912. Det hadde den tredobbelte oppgave å være landsforeningens meddelelsesblad, forbindelsesmiddel mellom offiserene og stansens taler utad.

Da landsforeningen fylte 25 år, ble det gitt ut et spesialnummer av Vår Hær, men det kan ikke karakteriseres som foreningens historie i de 24 første år. Det var derfor nu høyt påkravet at man tok initiativet til å skrive foreningens historie ved 60-års dagen. Samtlige stiftere er gått bort, men det lever ennu offiserer som var medlemmer av de lokale foreninger som sendte representanter til det konstituerende møte. I generalmajor Odd Lindbäck-Larsen har foreningen hatt til hjelp en offiser og historiker med førstehånds og meget omfattende kunnskaper om foreningen i det meste av dens levetid. Naturligvis er det verdifullt for foreningen å få skrevet sin historie, men det mest verdifulle ved boken «Seksti kampår» er dens overbevisende dokumentasjon av hvorledes man ved å skalle og valte med offiserkorpset — til dels ved svakt gjennomtenkte henkeforslag i Stortinget — i høyeste grad la grunnen til vårt forsmedelige 9. april 1940.

I mellomkrigsårene var det et utall forslag til nye herordninger. På et tidspunkt forelå det tretten, og ytterligere tre var å vente. Den forsvarsordning man til slutt fikk i 1933, ble av kommanderende general Ivar Bauck karakterisert som «et folkebedrag» — dessuten ble ikke engang denne minimumsordning gjennomført.

Da Forsvarskommissjonen av 1946 ble nedsatt, var stortingsmann Trygve Brattell dens formann, og det er alminnelig erkjent at han

Nordiske spesialister i marin arkeologi rådslår

Fra Aftenpostens korrespondent Stavanger, 23. juli. Utstein Kloster blir i en uke sentrum for Nordens fremste spesialister i marin arkeologi. Idag samles 28 nordiske sjøfartshistorikere i klosteret til et foredrags- og diskusjonsmøte. Arrangerer er Stavanger Sjøfartsmuseum, og arrangementet har fått økonomisk støtte av Norsk Kulturfond. Museumsdirektør Lauritz Pettersen fra Bergen skal være ordstyrer. Foredragsholderne er museumsintendant Sven Olof Cederlund, Sjøhistoriska Museet Stockholm, leder for Vikingskipsmuseet i Roskilde, Ole Crumlin Pedersen, og professor Ole Jacob, København.

Programmet blir ellers diskusjon og samtale og kortere innlegg om undersøkelser og behandling av skipsvrak. Det blir også ekskursjon til Kvitsøy.

Hent fornyet KRAFT OG SUNDHED på Danmarks første kuranstalt SILKEBORG BAD

Opbygning af Deres sundhed, fysik og åndelige styrke er tradition for Silkeborg Bad.

Ønsker De at komme i topform? Besøg vort motionsstudie for fysisk træning samt lys- bade- og svømmehaller, Herulfsfysurgisk afdeling — alt under lægekontrol.

1. klasses køkken, diæter, afmagring samt adgang til ridning, golf og fiskeri.

Rekreation efter sygdom, samt genoptræning med alle moderne kurmidler.

Kuranstalten
SILKEBORG BAD
8600 Silkeborg - Tlf. (06) *82 45 00
Danmark
Forlang vennligst brochure

TIL SKUDENESHAVN kommer den første Cuxhaven-ferge den 5. august. Pergeleiet er ferdig, og det blir parkeringsplass for 250 biler, på deling med enda et fergeleie hvor fortløpende riksveifergene kommer neste år. Anlegget, slik det står nu, koster to millioner kroner. Kallinje er 80 meter lang. Senere er det meningen å bygge en innholdsrik terminal ved kaien.